

EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND, LANDSKAPSSTYRELSEN 24.10.2016

UTLÅTANDE OM VÅRD- OCH LANDSKAPSREFORMEN: LANDSKAPENS SJÄLVSTYRE BÖR FÖRSTÄRKAS, TVÅSPRÅKIGHETEN LYFTAS FRAM OCH RÄDDNINGSTJÄNSTER FINNAS I 18 LANDSKAP

Tilläggsuppgifter: förändringsdirektör Laura Leppänen, tel. 040 767 4364

Social- och hälsovårdsministeriet och finansministeriet ber om Egentliga Finlands förbunds utlåtande om utkastet till regeringsproposition till riksdagen om landskapsreformen samt om social- och hälsovårdens reform (tjänsternas arrangerande) samt tillhörande lagar. Landskapsstyrelsen diskuterade frågan länge och röstade om ett flertal teman i utlåtandet.

Landskapens självstyre

Egentliga Finlands förbunds landskapsstyrelse lyfter fram följande problempunkter:

- Den statliga regleringen av regionala tjänster ska endast beröra politiskt strategiska frågor och nationellt betydande investeringar. Staten kan inte ingripa i landskapens operativa verksamhet. Stark kontroll kan vara motiverad vid t.ex. ICT och andra stora investeringar.
- Landskapets tjänstearrangörer och serviceinrättningar måste använda de nationella servicecentrens tjänster. Servicecentren måste bevisa sitt existensberättigande som vårdproducenter på marknadens villkor.

Landskapsstyrelsens slutsats är att statens styrande makt bör minskas från det föreslagna.

Problem i servicecentrens demokratiska reglering och styrning

Ur demokratisk synvinkel är maktbalansen mellan servicearrangörer och servicecenter en viktig fråga. Serviceproduktionen kan inte styras demokratiskt enligt de presenterade lagförslagen. Servicecentret och dess bolag måste vara tydligt underordnade servicearrangören. Lagstiftningen måste se till att servicearrangören kan styra servicecentrets produktion.

Om servicearrangörens, dvs. landskapets, styrande makt är svag, får servicecentret en stark samhällelig makt. Offentlig resurshandling och kontroll måste vara tjänstearrangörens entydiga uppgift.

I lagförslagen har servicecentren många verksamhetsområden och de omfattar både social- och hälsovården samt räddningstjänsterna. Servicecentrens roll inom räddningstjänsterna bör övervägas på nytt. Lagförslaget bör ändras så att serviceverket endast ansvarar för produktionen av social- och hälsovårdstjänster.

Centern föreslog via **Jani Kurvinen** en ändring i föredragningstexten, så att räddningstjänsterna ska ordnas i alla 18 landskap, i stället för inom fem specialansvarsområden. Centerns förslag vann omröstningen med 12-7.

Sdp:s **Juuso Alatalo** föreslog att man i utlåtandet motsätter sig hela tanken på att vårdtjänsterna arrangeras via bolag. Förslaget förlorade i landskapsstyrelsen med rösterna 12-7.

Övriga observationer

Egentliga Finlands förbund påpekar att tvåspråkigheten måste uppmärksammas i landskapets finansiering. Regionen måste kunna erbjuda service på de båda inhemska språken. Skärgården och medförande kostnader måste uppmärksammas i finansieringsmodellerna. På förslag av sfp:s **Tarja Rinne** nämndes också Kårkulla samkommun. Landskapsstyrelsen vill att tjänsterna för utvecklingsstödda och olika alternativ för att arrangera dem löses i fortsatt lagberedning.

Den internationella dimensionen och intressebevakningen är viktiga och de bör identifieras som landskapens lagstadgade basuppgifter.

Samarbetsområdet som koordineras av Egentliga Finland måste ha ett balanserat servicenätverk. I samband med vårdreformen bör man se till att Österbotten får behålla sin social- och hälsovårdsjour dygnet runt.

Reformens genomförande kräver omfattande beredningsresurser. Staten måste se till att de anslår tillräckliga medel till landskapen.

NATURA 2000 -NÄTVERKET FÖRESLÅS KOMPLETTERAS PÅ SKÄRGÅRDHAVETS OMRÅDE

Tilläggsuppgifter: planeringsdirektör Heikki Saarento, tel. 040 7203 056

Miljöministeriet har begärt om ett utlåtande om förslagen till Natura 2000-områden, för att uppdatera och komplettera nätverket. Miljöministeriets förslag gäller främst områden i Egentliga Finland: Skärgårdshavets yttre skärgård och Södra Sandbäck i Gustavs.

Enligt Egentliga Finlands förbund är det svårt att i nuläget avgöra hur områdena påverkas av en status som Natura-områden. Lagen om planering av havsområden trädde i kraft först i oktober detta år. Bedömningen bör behandla förslagen ur ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Landskapsstyrelsen påpekar att raka, "linjalliknande" gränsdragningar verkar mycket administrativa.

Trovärdigheten för områdenas gränsdragning kräver omsorgsfull granskning av naturskyddsvärdena. Landskapsstyrelsen påminner att Skärgårdshavets turismvärden också påverkar gränsdragningen.

[Finlands miljöcentrals hemsidor](#) (innehåller bl.a. en karta över Natura-områdena)

EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND SATSAR PÅ PLANERING AV HAVSOMRÅDEN PÅ SKÄRGÅRDS- OCH BOTTENHAVET

Tilläggsuppgifter: planeringsledare Heikki Saarento, miljöplanerare Timo Juvonen 040 8295 543

Lagen om planering av havsområden trädde i kraft 1.10.2016. Havspaneringen sker i samarbete mellan åtta kustkommuner. Egentliga Finlands förbund gör en plan tillsammans med Satakuntaliitto, den omfattar områdena kring Skärgårds- och Bottenhavet. Planering av havsområden hör enligt den nya landskapslagen till landskapens verksamhetsområden. Egentliga Finlands förbund har tagit som uppgift att koordinera kustförbundens gemensamma planering av havsområdena.

Landskapsstyrelsen har även bestämt att inleda projektet Plan4Blue. Finlands miljöcentral leder projektet. Medverkande parter är Egentliga Finlands förbund, Åbo Universitet, estniska Tarto Universitet och Estlands inrikesministerium.

I projektet produceras scenarier om havs- och kustområdets utveckling. Scenariernas genomförbarhet granskas på Skärgårdshavets samt på Finska vikens område. Projektets budget är ca 2 miljoner euro.

FINANSIERING FÖR ICT-UTBILDNINGSEXPORT OCH ENERGI UR INDUSTRIENS SPILLVÄRME

Tilläggsuppgifter: specialplanerare Petteri Partanen, p 040 7760 630

Landskapsstyrelsen beviljar finansiering för regionala innovationer och experiment (AIKO) till följande projekt:

- Åbo Universitets projekt för att främja ICT-utbildningsexport 55 777 euro.
- Yrityssalo Oy:s projekt för att skapa närenergi ur industrins spillvärme 19 258 euro.
- Åbo Universitets projekt "DigiKoeAjo" 74 940 euro.
- Turku Science Park Oy:s projekt för att grunda en fond för Life Science 66 388 euro.